

Drets i Tecnologies en l'Àmbit de les Relacions Laborals

Codi: 105068
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500258 Relacions laborals	OT	4	0
2500786 Dret	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Antoni Roig i Batalla
Correu electrònic: antoni.roig@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Es recomana haver superat abans l'assignatura Dret Constitucional

Objectius

El dret a la protecció de dades és potser el dret fonamental més relacionat amb les tecnologies de la informació i de la comunicació (TICs), juntament amb el dret a la intimitat i la llibertat d'expressió. En les relacions laborals es recull una gran quantitat d'informació personal sobre la vida professional dels treballadors, com són les titulacions, els càrrecs i retribucions, així com sobre altres aspectes personals com la vida familiar, l'estat civil, el DNI i el nombre de fills, entre d'altres. A més, solen guardar-se també dades sensibles relatives a l'afiliació sindical, que serveixen normalment per descomptar la quota sindical, i dades de salut com les baixes i les enfermetats. Això permet elaborar un perfil personal que mereix ser protegit.

En aquest curs es pretén descriure els principis generals aplicables als problemes jurídics relacionats amb els drets fonamentals del treballador a l'empresa, així com les possibles mesures protectores i la seva eficàcia.

Les situacions de risc per als drets fonamentals sovintegen:

- el proceso de colocació o selecció
- els controls empresarials, amb la tecnologia biomètrica, la monitorització i la videovigilància
- la interceptació de comunicacions i de la navegació a Internet
- les dades sensibles

La pregunta a la qual haurem d'intentar respondre en aquest curs no és altra que el nivell de protecció real dels drets fonamentals dels treballadors a l'empresa. Les possibles solucions seran sovint reguladores, però incorporarem altres opcions complementàries, com les anomenades tecnologies garants de drets (Privacy Enhancing Technologies).

Competències

Relacions laborals

- Analitzar adequadament les situacions específiques de conciliació de la vida familiar i laboral, i aplicar la normativa corresponent.
- Aplicar les tecnologies de la informació i de la comunicació en els diferents àmbits d'actuació.
- Automotivar-se emprenent accions formatives específiques que permetin actualitzar els coneixements propis.
- Contextualitzar els esdeveniments socials des d'un punt de vista global (geogràfic, històric, econòmic, ecològic, sociopolític o cultural).
- Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
- Expressar idees o fets d'una manera clara i persuasiva.
- Identificar els fonaments de les principals àrees de relació jurídica i d'organització en el camp del treball humà.
- Identificar, analitzar i resoldre els problemes i les situacions complexes des d'una perspectiva interdisciplinària (econòmica, històrica, jurídica, psicològica, sociològica).
- Tenir capacitat de decisió, agudesa per prendre decisions i capacitat de jutjar.
- Treballar de manera autònoma.
- Treballar en equip

Dret

- Defensar i promoure els valors essencials de l'estat social i democràtic de dret.
- Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
- Dominar les tècniques informàtiques per obtenir la informació jurídica (bases de dades de legislació, jurisprudència, bibliografia, etc.) i per comunicar dades.
- Ser capaç d'aprendre de manera autònoma i tenir un esperit emprenedor.
- Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.
- Utilitzar diferents tecnologies de la informació i la comunicació.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar les tecnologies de la informació i de la comunicació en els diferents àmbits d'actuació.
2. Automotivar-se emprenent accions formatives específiques que permetin actualitzar els coneixements propis.
3. Conèixer els fonaments de les àrees jurídiques de les relacions laborals en el supòsit específic de les noves tecnologies i el mercat de treball.
4. Conèixer els fonaments de les àrees jurídiques de les relacions laborals en el supòsit específic de les noves tecnologies i la llibertat d'expressió i d'informació.
5. Conèixer els mecanismes aplicables en cada situació.
6. Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
7. Expressar idees o fets d'una manera clara i persuasiva.
8. Identificar les bases de dades de caràcter comercial i saber-les utilitzar adequadament.
9. Interpretar els esdeveniments socials com mecanismes que incideixen en les normes i en les institucions jurídiques actuals.
10. Recopilar bones pràctiques empresarials en la matèria.
11. Ser capaç d'aprendre de manera autònoma i tenir un esperit emprenedor.
12. Tenir capacitat de decisió, agudesa per prendre decisions i capacitat de jutjar.
13. Treballar de manera autònoma.
14. Treballar en equip.
15. Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.
16. Utilitzar diferents tecnologies de la informació i la comunicació.

Continguts

TEMA 1. DRETS FONAMENTALS I NOVES TECNOLOGIES

Drets fonamentals i Constitució. Drets fonamentals dels treballadors.

TEMA 2. LA LLIBERTAT SINDICAL I LES NOVES TECNOLOGIES

Dret dels sindicats a usar el correu electrònic de l'empresa. Condicions i restriccions.

TEMA 3. LA PROTECCIÓ DE DADES PERSONALS DEL TREBALLADOR

Bases de dades a l'empresa. Quotes sindicals i dades mèdiques.

TEMA 4. DRET A LA INTIMITAT A L'EMPRESA

Videovigilància. Control de la navegació. Etiquetes RFID i controls biomètrics d'accés i localització.

TEMA 5. EL SECRET DE LES COMUNICACIONS DEL TREBALLADOR

El control del correu electrònic del treballador. Correu professional i personal. Ús raonable i convenis col·lectius.

TEMA 6. LA LLIBERTAT D'EXPRESSIONI DEL TREBALLADOR

Crítiques en el marc de l'empresa. Crítiques en el marc de les xarxes socials.

TEMA 7. DISCRIMINACIONS DEGUDES A LES NOVES TECNOLOGIES

En el procés de selecció i durant la relació laboral

Metodologia

Horari

Dilluns 8h30 a 11h45

Es farà un descans de 15 minuts a les 10h

Assistència a classe no obligatòria

Aula activada al Campus virtual

Avaluació continuada

3 exercicis a classe, sobre materials indicats al campus virtual. Es podran portar els materials a la pràctica. Es corregiran i es tornaran (50% en total).

Parcial (veure data al campus virtual, 25% de la nota final)

Examen final (veure calendari acadèmic, 25% nota final)

Re-avaluació

Veure dates al campus virtual

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-------	------	--------------------------

Tipus: Dirigides

Explicació general de cada tema	22,5	0,9	1, 3, 4, 5, 6, 10
proves i pràctiques	5	0,2	2, 5, 6, 7, 10, 12, 13
Tipus: Supervisades			
Preparació de las classes i les pràctiques a casa	22,5	0,9	1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 12, 13
Tipus: Autònomes			
Preparació de las classes i les pràctiques a casa	95	3,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 12, 13, 14

Avaluació

Avaluació continuada

. 3 exercicis a classe, sobre materials indicats al campus virtual. Es corregiran i es tornaran (50% en total).

Parcial

Prova escrita sobre un cas no vist (25% de la nota final) Final Examen final sobre un cas no vist (veure calendari acadèmic) (25% nota final)

Re-avaluació

Veure calendari acadèmic (50% nota)

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Final	25%	1	0,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16
Parcial	25%	1	0,04	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 15
Pràctiques a classe	50%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 13, 14
Re-avaluació	50%	1	0,04	2, 3, 4, 5, 6, 7, 12, 13

Bibliografia

OBRES GENERALS

PRECIADO DOMÉNECH, Carlos Hugo, Breve historia del Trabajo y los derechos fundamentales, Ed. Bomarzo, 2018.

VALDÉS DAL-RÉ, Fernando, El constitucionalismo laboral europeo y la protección multinivel de los Derechos laborales fundamentales, Ed. Bomarzo, 2016.

GARCÍA MURICA, Joaquín (director), Derechos del trabajador y libertad de empresa. 20 casos de jurisprudencia constitucional, Ed. Aranzadi, 2013.

ROIG, Antoni, Derechos fundamentales y tecnologías de la información y de las comunicaciones, Ed. Bosch, Barcelona, 2010.

WOLTERS KLUWER España, *Documentos sobre el impacto de las nuevas tecnologías en la gestión de las personas y en las relaciones laborales*. Códigos telemáticos. Registro horario y derecho a la desconexión. Analítica de personas. Retención del talento. Compliance y whistleblowing, 2020.

OBRES ESPECÍFIQUES

APARICIO ALDANA, R.K., *Derecho a la intimidad y a la propia imagen en las relaciones laborales*, Thompson Reuters Aranzadi, 2016.

CAMPAL MARTÍNEZ, Ángel Mariano, "La libertad sindical y el uso de las nuevas tecnologías de la información y la comunicación en el ejercicio de las libertades de expresión e información por los representantes de los trabajadores, *Revista General del Derecho del Trabajo y de la Seguridad Social*, núm. 27, 2011.

DELGADO JIMÉNEZ, Antonio Felipe, *La privacidad de la persona trabajadora y el control tecnológico de la actividad laboral*, Universidad de Jaén, 2021.

MERCADER UGUINA, Jesús R., *Protección de datos en las relaciones laborales*, Ed. Francis Lefebvre, 2018.

MOLINA NAVARRETE, Cristóbal, *Datos y derechos digitales de las personas trabajadoras en tiempos de (pos)Covid19*, Ed. Bomarzo, Albacete, 2021.

PRECIADO DOMÉNECH, Carlos Hugo, *El derecho a la protección de datos en el contrato de Trabajo*, Ed. Aranzadi, 2017.

RIVAS VALLEJO, Pilar, *La aplicación de la inteligencia artificial al trabajo y su impacto discriminatorio*, Ed. Aranzadi, Pamplona, 2021.

SERRANO GARCÍA, Juana María, *La protección jurídica de los datos de las personas trabajadoras*, Ed. Bomarzo, Albacete, 2022.

TOSCANI GIMÉNEZ, Daniel y TRUJILLO PONS, Francisco (eds.), *La desconexión digital en el trabajo*, Ed. Aranzadi, Pamplona, 2020.

S'indicaran materials jurisprudencials i doctrinals puntuals per a cada tema en el campus virtual.

Programari

No es requereix programari.